

Narod se v svoji mladini pomlajuje

Danes proti včeretu bo Kongres slovanskih mladičev zaključen

Ljubljana, 28. avgusta.
mladinoščev se bila, kakor na Včerajnjem predavanju na kongresu dan otvorjen, vse dobro obiskana. Zlasti veliko je bilo zanimanje za strokovne referate v sekcijsah. Dvorane v Dravske zbornici, v Franciškanskem konviktu in filharmoniji in na magistratu so bile zasedene in posuščali so morali ponekod stojte posuščati. Biološko in higieničko sekcijsko stava vodila prof. dr. Bažant in dr. Mandić, psihološko sekcijsko prof. dr. Szuman in dr. Stefanović, sociološko inžektor Pirjev in učitelj Vranc, sekcijsko za uporabno pedagogijo pa prof. Slankamenec in prof. dr. Gogala. Danes dopoldne je bilo že 9 zaključnih predavanj v dvorani na Taboru; popoldne si bodo vsi prijavljenci ogledali zanimive razstave v gluhonemnici, ob 18. uri pa po drugi kongres slovanskih mladinoščev zaključen v dvorani na Taboru s sprejetjem predlogov in rezolucij.

poobej do tega da najdemo že med 3. in 5. letom pri otroku izrazite primere deduktivnega sklepanja in tudi pri zelo pogostem analogem sklepanju najdemo element dedukcije.

Stanko Gogala

TRIJE NAČINI PREDSTAVLJANJA

Prof. Vlado Schmidt je predaval o predstavljivosti (zmožnosti za predstavljanje) in storilnosti pri mladini. S poizkusi v institutu prof. Rostoharja v Brnu je ugotovil tri tipi, ki se glede načinu predstavljanja razlikujejo. Prvi, kumulativni tip gromadi sestavne dele predmeta v celoto. Delci se stavljajo predstavo kakor kamenčki mozaik. Pri drugem tipu nastane predstava iz vodilnega motiva. V predstavi se razvije najprvo osrednji del predmeta, okoli katerega se v nadaljnem razvoju kupičijo ostali deli. Pri tretjem tipu se razvijo predstave iz obrisov. Dojemanje se začne z dojemanjem in predstavljanjem obrisov predmetov, nакar se predstavljanje razširi na vsebino obrisa. Ta tip je normalen tip predstavljivosti. Konstruktivna sposobnost, ki jo potrebuje na primer tehnik, je zelo odvisna od zmožnosti za predstavljanje. Za pedagoze so izsledki važni, kadar koli hočejo uveljaviti načelo nazornosti pri pouku. Nazorno je mogoče otroku kaj dospovedati le tedaj, koča poznano psihično funkcijo, ki dojemanje sploh omogoča. Pedagog mora torej pri pouku upoštevati omenjene tri načine predstavljivosti.

VPLIV GLEDALIŠČA IN FILMA

Prof. Brenk Franc je govoril o vplivu filma in drame na otroka. Danes je na svetu nad 100 tisoč kinematografov, kateri obiskuje nad 300 milijonov ljudi. Gledališča in film na bsi na svoj način pomagala otroku in mladostniku pri oblikovanju njegova notranjega obrazra. Gledališče, ki se bori za obstanek zaradi konkurenčne kine, ne posveča mladinskim predstavam potrebne pažnje. Večina filmov, ki jih vidimo danes, vzgaja zanešenjake, delomržne in zločince. Slovenci imamo z državnim gledališčem in okrog 700 dilektantskih odròv (kar predstavlja relativno največji smisel za odersko udejstvovanje med vsemi narodi na svetu) in 54 kinov s tujimi filmi. Gledališče naj bi posvečalo več pažnje mladinskim predstavam, dilektantske odre je treba reorganizirati, pri izbiro filmov naj bi bila poleg politične nič manj važna tudi umetniška in pedagoška cenzura.

PROBLEM PUBERTETNE DOBE

Prof. dr. Jan Uher (Brno) je specialist za mladinoščne probleme pubertete dobe. Drugo njegovih izvajanj je mnenje, da mora biti raziskovanje pubertete zasnovana na široko po enotnem načrtu, ako naj nam prinese za prakso primerne koriste. Prof. Uher je predlagal, naj bi se slovenski pedagozi, ki bi se posvetili študiju vprašanj pubertete, dogovorili in zasnivali enoten načrt, po katerem bi zbirali snov ter jo obdelali. O izsledkih svojih raziskovanj bi referirali na prihodnjem kongresu, ki bo 1. 1940. v Sofiji. Prof. Uher že več let študira te probleme in bi rad svoje izsledke konfrontiral z izsledki drugih pedagogov. Takšne študije so velikega pomena, ako jih vodimo sistematično. Boljše poznanje mladine sele omogoča večji vpliv na njo, pedagogika bi pa dobila zanesljive realne znanstvene temelje v tem področju.

DOBA REŠEVANJA MLADINE

Vse moderne države posvečajo zaščiti mladine veliko pozornost, je poudaril načelnik državnega tožilca, g. Branko Gessler v svojem predavanju o problemu mladine in luči jugoslovanskega kazenskega prava, kar je nujna posledica pedagoških in kriminalno političnih prizadevanj. Tudi naša mlađa država je izdala že dokaj pozitivnih norm za zavarovanje mladine. Naš kazenski zakonik iz leta 1929. vsebuje že določbe o vplivu starosti na kazensko odgovornost in o zaščiti nedoletnih, ki ustrezajo vsem zahtevam kazensko pravne vede in tehnjam sodobne pravne zavesti.

Ziviljenje nam kaže da se pojavlja zločinstvenost mladine le kot posledica slabe in zanemarjeno vzgoje, ki izvirajo iz bede in zrušenih družin. Zaradi tega smemo mladino, ki je zaščita na stranpotu, le vzvratiti ali jo poboljševati v posebnih zavodih, ne pa kaznovati, kakor odrasle zločince. Pre-

davatelj je nato predložil, kako naš kazenski zakon razlikuje tri vrste mladoletnikov: otroke do 14. leta, mlajše mladoletnike od 14. do 17. leta in starejše mladoletnike od 17. do 21. leta. Otrok se po zakonu ne sme kazensko preganjati in kaznovati, mlajši mladoletniki se lahko pridržijo v zavodu za vgažanje do 21. leta, ali dobre ukor, ali pa se jih odpusti na preizkušnjo pod nadzorstvom. Mladoletnike je zakon postavil izven kriminalnega postopanja. Za starejše mladoletnike dolga zakon milejše kazni, ne morejo biti obojeni na Izgubo častnih pravic in morajo prestajati kazen ločeno od odraslih obsojenj.

Jasno je, da bi bila vsa ta določila iluzorna, če ne bi imeli obenem moderno urejeno mladinsko sodstvo. Kot mladinski sodniki fungirajo starejši in izkušeni praktiki, ki morajo biti pravi kriminalni pedagozi, saj je njih glavno delo uprav pedagoško. Določeno je tudi posebna vrsta kazenskega postopka glede mlajših mladoletnikov. Mladoletniki mora imeti svojega branilca. Zeleli bi samo še, da bi se preosnova našega kazenskega prava izpolnila še naša socialna zakonodaja, ki naj zaščiti mladino pred telesnimi propadnjem, gospodarskim izkoriscenjem in zlorabljanjem. Vprašanje mladinske zaščite mora torej postati središče sodobne socialne in kriminalne politike.

Predsednik pedagoškega kongresa dobitva pozdravne brzojavek in pisma od številnih znanstvenikov in kulturnih dejavcev iz Češkoslovačke, Poljske in Bolgarije. Pozdravje z željami, da bi kongres imel kar največ uspeha, so poslali tudi rektorji univerz iz teh držav. Danes dopoldne je vodstvo prejelo zahvalno brzojavo z bolgarskega dvora, v kateri se boris III. s toplimi besedami zahvaljuje kongresu za pozdrave, ki so mu jih poslali ob otvoritvi in jim želi obilo uspeha.

Odličen gost v Ljubljani

Ljubljana, 28. avgusta
Na Bledu se mudi na počitnicah predsednik Udruženja rezervnih oficirjev in ratnikov g. ing. Nikodij Bogdanović in to priliko je porabil, da je prišel v stik z našimi rezervnimi častniki. Uprava ljubljanskega podoborja je imela smoči sejo in predsednik je povabil na njoo tudi predsednika UROIR, ki se je vabilu rade volje odzval. Simpatičnega gosta je pred začetkom seje v topilih besedah pozdravil predsednik ljubljanskega podoborja ing. Ladislav Bevc in se mu v imenu vsega podobora prisrčno zahvalil za njegovo načlonjenost.

Naj se je ljubljanski podobor obravnaval tekoče zadeve, med njimi vprašanje proslavne krstne slave Udrženja 15. septembra in udeležbo ljubljanskega podoborja na raznih narodnih svečanostih, zlasti pri odprtju spomenika blagopokojemu kralju Aleksandru na Raketu in pesniku Simunu Gregorčiču v Ljubljani. Po seji se je predsednik UROIR g. Bogdanović najprej iskreno zahvalil za prisrčen sprejem, potem se je po v daljšem govoru dotaknil vprašanja podobodra dela organizacije naših rezervnih oficirjev in ratnikov. Naglasil je potrebo, da se njih vrste strnejo zlasti v sedanjih težkih časih, da bo mogla krepka, nezljomljiva organizacija visoko dvigniti svoj prapor in z vsem povdarnom naglašiti svoje neomajno stališče. Vrhovno načelo svojega dela: Za kralja in domovino! Casi so taklji, da bo treba zastaviti vse sile, da bo mogla organizacija rezervnih oficirjev in ratnikov dostenjno in v polnem obsegu nadaljevati svoje patriotsko delo ne oziraje se na desno ne na levo, samo v službi kralja in domovine.

Ob polni udeležbi članov uprave so bile sprejete odkritve predsednikov programatične besede s toplimi odobravanim in zatvoril, da bo našel predsednik na tej poti v ljubljanskem podoboru vedno najtrdnejšo in najzanesljivejšo oporo.

Pojasnilo

Glede na notico Kluba esperantistov v Ljubljani v Slovenskem narodu z dne 26. t. m. izjavila TUJSKO-PROMETNA SEKCIJA SEA:

Priprave za izdajo albuma trajajo že delčas, saj pomanjkanje esperantske tujške prometne literature ovira vse delo za prospesh tujške promete, prav posebno na seje, ki izkazalo ob prilikih predavanj g. Petra Golobiča na Nizozemskem, ko je željal Nizozemcu in mogoče ustreljti iz enostavnega razloga, ker tozadnevih prospectov ni SEA se naprosila zato konzorij leta "Naj vizaže", ki je nato odstopil 500 izvodov raznih Številk in jih dal na razpolago tako tujško prometni sekcijski, kakor tudi Zvezki tujški promet za Slovenijo, na katere se obračajo iznemoci tako, da je vsaj delno rešeno to vprašanje pomanjkanja.

Ker pa se bliža čas 2. kongresov, tako tudi kongres SEA v Kranju, ki bo večjej pomenega kongres v Ljubljani, in mednarodni kongres Mednarodne katoliške Lige v Ljubljani, ki ga prireji Jug. Kat. Lige s pomočjo Slovenske Esperantske zveze, se je Tujsko-prometna sekcijska odločila za izdajo albuma, ki bo ustreza vsem potrebam. 14. t. m. je tujško prometna sekcijska z dovoljenjem izvršnega odbora razposlala tozadnevne okrnjice, ob katere se je Klub esperantistov v Ljubljani obrgnil. Kdor je zasledoval esperantski pokret v Sloveniji zadnji čas, mu je to povsem razumljivo.

Ne razumemo pa, kako more Klub esperantistov >odločno< odklanjati vso odgovornost, ko v okrnjici ime kluba ni navedeno, namesto, ker je on vodja te sekcijski in ker ima k urednik tujško prometnega lista v tujško prometni propagandi izmed nas največ izkušenj.

Da bi se glede albuma klo obrnil na Klub, ne verjamemo, da pa je kdo od kluba prestregel pošto, naslovljeno na SEA, ali na "Zeleno zvezdo" ali pa na uredništvo "Naj vizaže", na je povsem mogoče, saj primerov je že dovolj in je bilo tozadnevna pritožba že naslovljena na direkcijo pošte, pa najbrž ni nje storila v tem pogledu. Sprejemljivo pa je, da se prijetje pomaže, saj prijetjetih o svojih ukrepih ni obvestila.

Tujško prometni album izda Tujsko prometna sekcijska slovenske esperantske zveze v Ljubljani ter za vse, kar se tiče albuma, odgovarja njen vodja, urednik g. Damjan Vahen.

Izjavljamo pa, da v bodoče na take ali slične izvlečke na temo odgovarjali, dokonč-

no besedo radi neštetnih primerov (prestrežanje pošte in odgovarjanje hanjo, opravljanja, lažnih izpadov) pa bo izkročila oblast.

S tem pa je tudi za SEA-tujško prometno sekocijo vsaka nadaljnja debata ali polemika odveč in na nadaljnje izpade ne bomo odgovarjali.

O našem delu in o vrednosti našega dela pa bo sodila bližja bodočnost! Tujško prometna sekocija SEA.

Pred sadno razstavo na Ježici

Ježica, 28. avgusta

Naša marljiva podružnica SVD je priredila že dve izredno lepi razstavi sedaj in cvetja. Obogateni na skupinah bodo naši sadjarji in prijatelji cvetje poskusili, da z letošnjo razstavo sredi septembra prekose obe doseganj. To jim bo tem lažje, ker je poizviralo v letosnjem letu zelo ojačana, saj se je na lanskem 67 povzpela na 102 člana. Njeno veseljsko delovanje se dobrojeno opaža že po vsej občini. Povod vstavljanje tekmovanje, povods se oglaša nov duh, ki hoče v skladu z modernimi pridobitvami zboljšati domačo sadnjere po obsegu vrtovih.

Pa tudi mali vrtički ob ličnih novih hišah in stene knetkih in gospodarskih poslopij dobivajo pozivljeno lice: tu se vzpenja pravilno rezana braida, tam krasí športna marelka, lepe vrtnice, speljan v lok, opozarjajo na nov čas, ki je našem krajtu nezadržano vstaja, odkar se vneto oprijemljo naukov sadarsko-vrtinarske organizacije. Da bo letosnja razstava čim polnejša, sa zbero vse članj utri ob 10. v soli na Ježici, da določijo vse podrobnosti razstave in si razdelijo delo. Svedetva bo pri tem priliki tudi govorila o jesenskih delih v vrtu.

Za bližnjo zimo pripravljamo obsežen dežurni spored. Kajti le pridno delo veže člane k organizaciji, le vztrajno delo donosi sad. Mnogo naravnih se manjka, da povzidimo naš kraj v sadonskem kot v lepotnem poziciju v idealno stanje. Mnogo je še takih, ki stoje ob strani ali kažejo na našo podružnico le iz vidika, kolikor jim prinesi osebni koristi. Toda ves naš kraj je naša skupna last, naša sožna domovina, zato smo vsi dolžni v poklicani, skrbeti za njen gospodarski in lepotni del. Kajti, ko postane se naprednejši in se lepo, bo mudi vse ponosni nanjo. Zato, pod okriljem podružnice Sadarskega v vrtinarske družine, vokažite na naši razstavi svoje uspehe in darovne domače grule!

—ž.

Poljski gostje v Ljubljani

Ljubljana, 28. avgusta.
Snoči okrog 22. so prispele v Ljubljano gojenici in gojenke visoke šole za telesno vzdolj v Varšavi (CIWF), 65 po Številu, ki se na potovanju po Rumuniji, Bolgariji in Jugoslaviji vracajo te dni na Poljsko. Poseben odbor za sprejem poljskih gostov je pripravil tudi dve prireditvi, danes ob 16.30, na televodajo Ljubljanskega Sokola, kjer bo velika javna televodabza z nastopom poljskih gostov in naših sokolskih vrst, ob 21. pa na veliki dvorani na Taboru poljsko-jugoslovanski večer z obširnim televodajom, plesnim in pevskim sporedom. Po akademiji na Taboru bo družabni večer s plesom. Odbor za sprejem CIWF je že objavil dve spored ob teh prireditvih v naših dnevnih, obenem pa je del naših velikih letnih letnih sporedov.

Danšnji nastop na televodaji Ljubljanskega Sokola se prične ob 16.30, in obsegajo tekmek v hakeni članje CIWF in SK Ilirje, tekme v kosarki, rokometu, odbojki, kjer nastopi vira Ljubljanskega Sokola. Popolno dnevi nastopi tudi olimpijska vrsta naših Sokolov, ki si je nedavno spet prizorila kraljevi meč. Drevi ob 21. so na Taboru na poljsko-jugoslovanskem večeru na sporedu poleg pozdravnih govorov zanimivi poljski dnevniki, recitacije, pevski nastopi Zboru CIWF in našega Slovenskega vokalnega kvinteta, sportno gimnastične točke v boksu in sabljanju ter prikaz televodnih metod CIWF za deco in odrasle.

Simpatični slovenski gostom želimo v Ljubljani čim prijetnejše bivanje.

Zivilski trg

Ljubljana, 28. avgusta.
Na zivilskem trgu je bilo danes mnogo ljudi, kakor ob prejšnjih tržnih dneh ob sobotah. Tudi promet ni bil živahen. To si lahko razlagamo le z visekdanim datumom. Mnogo živahnejši promet se pa obeta prihodnjem mesecu, ko se bodo meščani vrnili s počitnic.

Povrtnina je letos povprečno nekoliko dražja na našem zivilskem trgu, vendar ne v takšnem razmerju kakor mesec. Krompir, ki je glavna meščanska hrana in kruh najrevnejši, letos ne bo dražji, kakor zdaj. Vendar bo pa na cene vplivala skoraj na uimah in zdaj je še težko napovedovati, kakšen bodo cene pozimi. Na debele zdaj se ni mnogo krompirja naprodaj in prodajalci ga še drže precej draga. Danes so pa ponujali po dinarju kg lepišega, najcenejši pa po 80 par. V primeru temi cenami je krompir na drobno celo cenejši, saj ga tu in tam prodajajo celo po 75 par/kg ali 2 kg po 1.75 din. Naprodaj pa se ni debelo zeljnatih glav in je težko reči, ali bo letos sploh kak želja nap

Simon Gregorčič dobi spomenik v Ljubljani

Značilno za naše razmere, da ta veliki pesnik na slovenski zemlji še nima spomenika

Ljubljana, 28. avgusta.

Naš narodni in najpoljudnejši pesnik Simon Gregorčič dobi končno v Ljubljani svoj spomenik. Zelo značilno je za naše razmere, da se nismo spomnili poeta oljke in planin celih 30 let po njegovi smrti, da bi se mu oddolžili za njegove pesniške biserne. Slovenski pesnik Simon Gregorčič še nima na slovenski zemlji spomenika. Zasluži ga pa prav tako, kakor naš prvak Franc Prešeren ali Ivan Cankar. Društvo »Soča« v Ljubljani, v katerem se zbirajo po večini Gregorčičevi primorski rojaki, je začutilo potrebo in dolžnost, da postavi temu narodnemu pesniku spomenik v središču Slovenije in je zato dalo izdelati doprsni kip v bronu akademičnemu kiparju Z. Kalinu in podstavek s stebriščem in latnikom po načrtih arhitekta prof. Plečnika. Spomenik je umetniško zelo dobro izpadel v vsakem pogledu. Odprtje tega spomenika bo na Mali Šmarjeni 8. septembra dopoldne s primerno narodno prireditvijo popoldne na Taboru.

Simon Gregorčič je v svoji duši objel slovenski narod z vso ljubezenjo, z njim trpel in se veselil, z njim se treljal za njegovo bodočnost in zanj delal vse življenežje z besedo in dejanjem. Zato pa ga je narod dobro razumel in ga tudi najbolje razumel od vseh slovenskih pesnikov. Njegove pesmi so izraz nezne duše, čutecga srca in odsev težkega življenga. Nekatere so take, da jih je narod prezel za svoje in jim ustvaril melodijo. Taka ponarodela pesem je n. pr. »Njega nile Zelo mnogo pesmi je bilo uglasbenih, ker po svoji vsebin in popularnosti naravnost kriče po melodiji. Tako so n. pr. »Pogled v nedolžno oko«, »Endevo le bom ljubile«, »Ujetega ptica tožba«, »Zaostali ptičci«, »Nazaj v planinski raj« in druge. Nekatere pa so kantate z orkestrom, kakor »Soča«, »Jetejeva prizgaj« in »Oljki«.

Velika pesniška ljubezen do naroda in domače zemlje je ustvarila stih, kakor:

Pridi, zvezda naša, pridi,
jasne v nas upri oči,
naj moj dom te zopet vidi,
zesta zvezda srečnih dni!

ali pa:

Ljuba moja je — Slovenija,
jaz pa Slave zvest sem sin!

V »Soči« opeva krasno, bistro hčer planin. Tu je povzdušnil preroško besed z narodom na koncu pesmi, kjer počake svojo neizmerno ljubezen do svoje rodne zemlje, visoko narodno zavest človeka, ki mu je narod prva in najbližja dobrina na tem svetu. Preroške besede so se uresničile, toda Soča ga ni popolnoma skršla, in zanje veljavjo prejšnje pesniške besede, da te tuk grobov slovenskega domovja. Toda Soča ostane naša krasna, bistra hčer planin, brista v prirodnih lepotah.

Domovina je pesniku vdova tožna, zapuščena, mati toliko sirot, s krvjo, solzami napojena, toda klijan temu,

Ti krasna si, krasnejše si,
kar jih obseva zarja dneva.
Bog čuvaj dobrobiti te,
Bog živi te, Bog živi te!

V pesmi »Nač čolnič otmimoč vidi svoj narod na plavajočem čolnu. Če je pastirček rešil življeno tuju, ki je padel v vodo, če se je otrok vrzel v deroč valove, da bi očetu jagnje, kako naj bi se mož ustrasičil valov, da reši čolnič, ki narodič nosi njegov?

Jaz vržem se v morje, naj tuši vihar,
za mano, za mano, keder je plavār,
brodarjem pomoči nesimo,
nač čolnič pogube otmimo!

Neizmerna je Gregorčičeva ljubezen do domovine in do njegovega malega, pregačnega naroda. Na narodnostih mejih so zrasli najboljši narodovi sinovi, ker so v težkih bojih z narodnim sovražnikom spoznali vrednost in vsebinsko domovinske ljubezni. Toda kakor je ljubil Simon Gregorčič svoj narod in svojo zemljo, tako je ljubil tudi trpečega brata na tej zemlji. Prekrasne so njegove pesni, v katerih se spomni siromakom, ki nima srebra in ne zlate inki v pepelnici noči mimo in molče čaka, da bi mu gospod prostora dal, da bi svenčnik tudi njemu, trpinu, potresel pepel na čelo. V tem siromaku pozna pesnik trpinov trop, narod svoj! Toda pesnik zaboliti ta uslužnost, to zapostavljanje, zato zapoje:

Le vstani, borni narod moj,
do danes v prah teptan,
pepetni dan ni dan več tvoj,
tvoj je — vstajenja dan!

Velike so socialne krivice, ki jih trpi na rod siromakov. Gregorčičev čuteč srce ugotovi, da je ljudstvo zato zaničevalno, ker je ubožno in revno. In vendar bi bil svet za vse dovolj bogat in srečni vsi bi bili, ko kruh delil bi z bratom brat s prav srčnimi čuti!

Pesnik pa je tudi sam osebno hudo trpel. Preganjal so ga zaradi njegovih ljubezenskih pesnic, posebno pa zaradi njegove »Človeka nikarke«. Te male duše so zagrenile pesniku življenu, ki ni moglo odoteleti napadom. Profesor bogoslovja dr. Anton

Mahnč je ostro kritiziral pesničeve pesni z estetskega, posebno pa z naravnega zrelišča. In vendar ni bilo v teh pesnih, kakor so bile »Njega nile, zgubljeni cveti in podobne, prav nič poluhujšnjivega. Napadi pa so Gregorčičevi zagrenili življenu, da ni mogel več peti iz srca k srcu, in je l. 1906 telesno skrušen podlegel srčni kazni pred oltarjem.

Pesnik je zbral svoje pesni, svoje raztresene ude, in jih izdal l. 1882. Ta njegov prvi zvezek poezij je ena najlepših zbirk slovenske literature in Fran Levec jo je imenoval zlato knjigo. Ta zvezek je bil tiskan v 2000 izvodih in je bil že v par mesecih popolnoma razprodan, kar je bilo za takratne razmere nekaj neverjetnega. Izmed pesničevih mecenov moramo omeniti dva, notarja Ignacija Gruntaria in veleniča Josipa Gorupja. Njegovi najboljši prijatelji pa so bili še žveči senator Ivan Hribar ter pokojna skladatelj Jakob Aljaž in trnovski župnik Ivan Vrhovnik.

Telesni ostanki tega največjega poljudnega pesnika, vzornega domoljuba in narodovega ljubljence, počivajo tam gori pri Sveti Lovrencu pod Kremom, kakor si je sam želel.

Pesnik Simon Gregorčič je zaslužil lep spomenik. Narod ne sme pozabiti tega velikega moža, svojega ljubljence. Njegov spomenik v Ljubljani naj bo dokaz globoke hvaležnosti možu, ki je za svoj narod živel in trpel ter mu dal pesniške bisere, ki bodo trajni v slovenski književnosti. Narod pa

naj se na Mosti ženske položiti znakov svojega velikega pesnika v čim večjem številu.

Spomenik goriškega slavčka pesnika Simona Gregorčiča je kot rebeno izdelal akademski kipar g. Zdenko Kalin. Spomenik je doprsni kip v nadnaravnih velikosti, vilit iz brona in je prava mojstrovina, saj

nam kaže pravi duhovni izraz velikega pesnika. Tudi tehnično je izvrstno izdelan in prav mestniško gaje odil znani litar z Mostar na Galjevici. Stal bo na kamnitem podstavku pod latnikom, stolnecem na visokih stebrih. Kip je obrnjен na Napoleonov trg v fronti prejšnjega zidu, ki so ga seveda primerno vsemu okolju uredili. Spredaj na pergoli bo vklesan pesničev imen: Gregorčič, a na podstavku je vklesan stih:

Brodarjem pomoli nestimo,
nač čolnič pogube otmimo!

Na zelenem Pohorju

Ob otvoritvi nove poti k Sv. Treh kraljem

Slov. Bistrica, 27. avgusta.

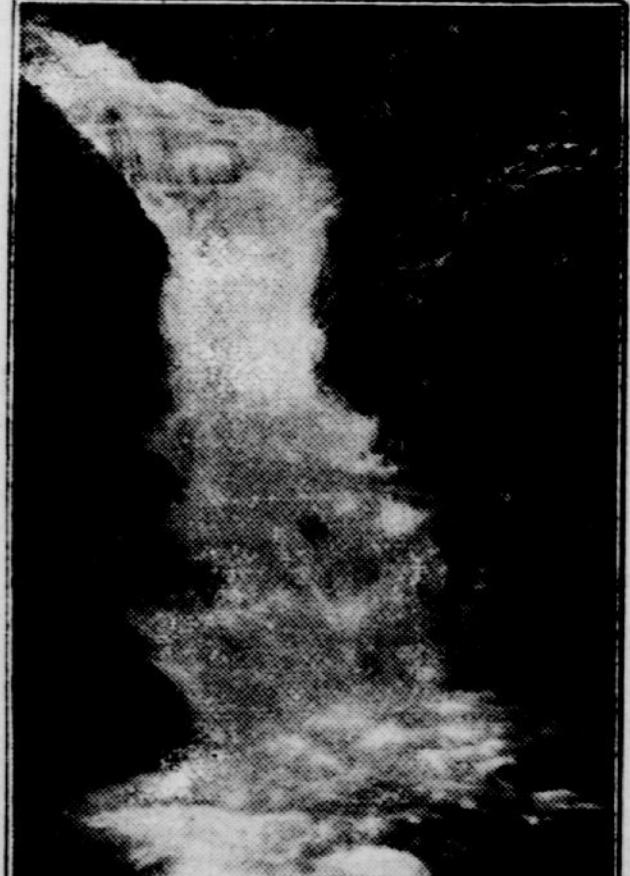
Od glavnega grebena zelenega Pohorja se približno v sredini odcepila proti jugu skupina Velikega vrha z razglednim stolpom 1347 m, dalje s Podvrhom ter se polagoma znižuje in prehaja v slovenjebistriško grščevje. Bistri potoki so te skupino globoko razorali v več grebenov, ki vse leže v smeri njihovega teka. Na oblih vrhovih in grebenih-planjinah leži na sivem granitu rodovitna zemlja za pohorske gozdove, obširne travnike in njive, nižje na ilovato apnenastem pasu so pa vinske gorice, znane po izvrstnem vnuju z Vitezkega vrha Kovačeve vasi, Visol in Tinjske gore. Tako imajo mnogi premožnejši kmetje svoje kmetije v vseh treh legah, na planini gozd in pašnik, v srednji legi njive in travnike, najnajti pa vinograde.

Skupina Velikega vrha skriva v sebi izredne naravne lepote in spomenike iz raznih zgodovinskih dob, kakor morda nobeden del našega Pohorja. Iz prazgodovinske dobe so znana 4 prazgodovinske gradiste na Tinju, katera je raziskoval pred vojno svetovno znani učenjak g. Walter Schmid. Iz rimske dobe je marmornat kamnolom ob Bistrici, mimo katerega pelje novo zgrajena pot in potoku ležijo zelenkasti kosti odkrušenega marmorja rimskega kiparjev, ki so izklesali mnogočetviline rimske spomenike v Ptaju. Celju in po vsem Pohorju. Prekrasen spomenik »Orfeju« je vzdral v cerkvi na Šmartnem, njegov dvojnič pa stoji v Ptaju. Na Tinju so spomeniki iz leta 25 pred Kristusom od rodbine Calandini. Nekaj so jih odnesli v graški muzej. Nad bistrškim slapom »Šume« se strmo dviga Ančnikova gradische s še ohranjenim polmetra visokim zidom ter s prekrasnimi temarami. Tod da je stal še v srednjem veku grad bistrških gospodov z znano pripovedko o podzemljanskem rovu. Rov da je peljal strmo navzdol k potoku, odkoder vo diše danes več dobro vidnih umetno izdelanih kamennih stopnic tik do velekitne skale, kjer da je bil v skalo vsekdan vhod v rov.

Potencialna vrednost in zanimivost Pohorja je le malo turških lip. Iz turških časov visi v cerkvi Sv. Treh kraljev okovje domaćina-ujetnika Turkov, kateremu se je posrečilo zbežati s pripravo Sv. Treh kraljev. Pri cerkvi stoji graščinski mejnik iz leta 1665, z napisom in grbi grofa Erazma Tattembacha, lastnika konjiškega gradu, na drugi strani pa je grb slovenjebistriških grofov »Svetega križa«. Dva popolno enaka mejniki pa so našli lani in gozdu. Cerkev Sv. Treh kraljev, ki je bila večkrat prezidana in povečana radi številnih romarjev, je največja cerkev na vsem Pohorju. Gotski prezbiterij da so zgradili celjski grofje kot svojo lovsko kapelo. Ko je bila božja pot v prejšnjem stoletju zbranjena, je cerkev le trikrat letno oživila po ljudeh iz dveh far, tinjske in kebeljske. V novem času pa se Pohorje zopet oživlja, saj prihaja leto za letom več planiniev z vseh strani zelenega Pohorja posebno še, odtar je leta 1934, zgradila za cerkvijo slovenjebistriška podružnica SPD svoj veliki moderni »Planinski dom« z veliko verando, a lansko leto 16 metrov visok razgledni stolp na Velikem vrhu 1347 m, od koder se nudi največji in najlepši razgled na vsem Pohorju.

Te dni je zgradila in markirala delavnica podružnica SPD v Slov. Bistrici novo prekrasno pot po potoku Bistrici k Sv. Treh kraljem skozi divje romantično sotesko, nazavano »Pohorski Vintgar«. Nova pot je kombinacija vsega, kar je lepega in zanimivega na Pohorju: bistrški potok s tremi slapovi »Šume«, soteska z divjimi skalami — obraslimi z mahom in bršljanom, travniki z razgledom in gozdovi s promenadnimi potmi mimo obpotnih znamenj k gotski cerkvi Sv. Treh kraljev, do »Planinskega doma«, razgledna stopla na Velikem vrhu do Črnega jezera. To novo, najlepše dostopno pot na vsem Pohorju — po mnenju številnih planincev, ki so šli te dni po njej — bo podružnica v nedeljo, dne 5. septembra ob svoji društveni 15 letnici slovensko otvorila s slavnostjo pri Sv. Treh kraljih na Pohorju.

Josip Tomšič

Nad Kebljem stojita razvalini dveh gradov, last nekdajšnjih gospodov kebeljskih. Tuk pod drugo razvalino je ob potoku vodila navzgor mimo cerkve Sv. Treh kraljev rimske cesta do glavnega cesta, ki da je vodila po viru pohorskogrebenega. Del te ceste »Starik klanec« je dobro viden za »Planinskem domom«, ki stoji deloma na granitnih skaleh rimske ceste. Po nej so dolgo časa vozili še v prejšnjem stoletju rudo in oglje številnim pohorskim glazbam. Po kmetiški hišah še danes hranijo kozarice z vdelanim denarjem na dnu, — spomin iz stare slavne pohorske zgodovine, ki je baje še prebivalo ob cesti od Sv. Treh kraljev do Areha 300 kmčetov: danes pa žive le še njih imena na raznih parcellah, vrhovih in studenčih. Imeli da so male lesene hoče — dlinne z malimi okni na zapah in z vtaknjenim železnim klinom v okenskem podboju ter z odprtim ognjiščem sredi sobe. Več teh dimlicah je živel rod »paurove«, — volarjev, ovčarjev, drvarjev, cokiarjev — varno pred Turki: saj na Po-

Fotografiranje
v gorah

Ljubljana, 28. avgusta

Potovanjskih aparator je namenjen v turističnem nahrbniku le skromen prostor. Toda turist ni samo plazilni temelj tudi prijetnej prirode, zato nosi kamno vedno s seboj. Ne sme pa biti preveden zameščna temelj zmerna v teži in obliki. Zato pogoj: kamra malega formata, ki je hkrati izredno lažka. Zlasti plazilni aparat mora biti čim priročnejši. Samo tako je bilo mogoče slikati najtežje plazilne pari. Tu je priljubljen, samo kamra za svetlo film, ki je večno prizadovana za posnetek in jo je mogoče uporabljati v skrajnem primernem celo z eno samo roko.

Kamra nad vnosom govkoga velikana se sedno prve življe in s fotografiranjem. Vsesih se ti nasenkrat kakor skozi očno odprejo kos razgleda, ki ga bočno oblikuje. Toda kontrasti so tako močni, da jih je mogoče posmatrati samo z ramenom, občno osvetljivo in neživim razsvetljivanjem. Potem dobrično kopije brez umazanega temenja sene in brez modno zmagljivane daljave, v kateri vrhove seme skriti, ne pa tudi vidia. Dobri torej sliko, kakor si jo res obdržava pri posnetku na poti. Zato da je seveda treba uporabljati pravosten filmski materijal. Film morajo biti dobro občutljivi za barve, najbolje je, če so pašnokromatični in le moge fino snasti.

Ko prideš na vrh, imat' manj včasih celo vse, včasih pa samo par minut nezamenljivo vreme, ki je primerno za fotografiranje. Takrat moraš biti ob stenodolovju, zplačalo se ti je nosti kamero s seboj. Vodbi je v višini nad 2000 m, katera je sončna, zelo močna svetloba, ki vsebuje mnogo ultravioletnih žarkov. To so žarki, ki niso vidni, ki pa odgovno niso v sredini, katerih je tudi film prekomerno občutljiv. Na sliki dobrič radi njihovega učinkovanja na filmico plast megleno tenčico. Zato moraš v višini uporabljati, če hočeš dobiti lepo in ostre slike, takovani UV filter ali vsej svetlo remenčico. Na noben način pa ne pretremo remenčico, sicer dobrič nežno daljavo zopet pretredu in izmazliti s tem vse življeno perspektivo.

V gora nas vedno mika razgled. S smejom potrikni grebeni in vrhovi, ki so vedno višji in vedno bolj motri ali pa prekrasen pogled v ravnavo, prepričeno s cestami, navami in vasmi. Toda na sliki je le malokaj vsa ta daljava ostra. Kjer je videlo oko točno goro na goro, kjer je jasno vidno preko ravnavo, kaže fotografika slike največkrat bodo mogli, ki počne vse posameznosti. Načelna fotografika plošča in filmi vidijo svet drugače kakor naša oko. Zato pa mora priti na pomoč filter. Vedno je dobro vnotri s seboj tudi majhen žepni stativ, kajti nikdar ne veš, počasno bo vreme. S stativom in dajščim osvetljivanim pa vedno lahko shajš. Izvezhani amaterji snejamjo s pamhromatičnim filmom in rdečim filterom; z njim prodno megleno plast celo ob slabem vremenu.

Zlato pravilo pri posnetkih nad drevesno mejo (1800-2000 m) je: vsaj svetla rumeniča, če ne UV filter in mala zaslona. Potem se ti ni bat, da si preveč osvetli. Kajti svetoba v gorah je parkrat močnejša kakor v nižini. Dober električni svetlotomer je zanesljiv vodnik, osvetlitvene tabele pa v gorah odpoveda.

Se nekaj o sliki v gorah. Vedno skrbi, da bo imela slika ospredje. Samo takostne slike prostorsko globoko, da tudi je ospredje je samo kos skalo. Najboljje ospredje pa je twoj turistični tovarniš. Brez ospredja pa je vsaka prava orientacija na sliki nemogoča. Za dober gonski posnetek v gorah je treba časa. Ako se tovarniš muti, zato stani. Kako veseli bodo potem posrečeni obraz.

Gledališki abonma za sezono 1937-38

Veljavljen je za 38 predstav in sicer za 20 dramatičnih in 18 opernih odnosno operetnih

Ljubljana, 28. avgusta

Uprava narodnega gledališča v Ljubljani raz

NOVO! NOVO!
KNJIGARNA JANEZ DOLŽAN
LJUBLJANA
STRITARJEVA 2
ODPRTA!

DNEVNE VESTI

Ogromen pomen reklame in razvoj slovenskega oglasa bo na poseben način prikazala novinarska razstava na jesenskem velesejmu. V prvih desetletjih naših dnevnikov so do leta 1887 prevladovali v oglasem da tuji inserenti. Poletje se nato uveljavljata domača industrija in obrt. množino oglašanih strani dnevnikov se dvigne od prvotnih 200 na 700 strani v letu! Rekordne uspehe reklame v listih bo spet pokazal nadaljnji porast na skoraj 1000 strani v letu. Vpliv gospodarskih razmer med vojno in po vojni na razvoj oglasov ustno in tudi pojasnila brezplačna nova Izvestija v informacijo.

Angliški minister v Dubrovniku. V Dubrovniku se mudi angliški minister Herward Ramsbottom, ki je ves navdušen nad lepotami Dalmacije.

KINO IDEAL

Umotvor slavnega režisera
ALEKSANDRA KORDE

**Konec
in preporod sveta**

Danes ob 16., 19. in 21.15 uri, jutri,
v nedeljo, ob 15., 17., 19. in 21.15 uri

Iz Službenega lista. »Nujni list kr. bankske uprave dravske banovine« št. 69 z dne 28. t. m. objavlja zakon o sporazumu med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Belgijo o vzajemni sodni pomoči v civilnih in trgovinskih stvarih, navodila za uporabo točke 15. § 87. finančnega zakona za leto 1937-38 in posebne takse za potrdila zavoda za pospeševanje zunanjega trgovine.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. SAVO PIRC

do 13. septembra ne ordinira.

S posebnim vlakom v Rajhenburg in Zagreb 11. septembra ob tradicionalnem sluškem romanjku gre vsakdo, če preberete podrobna navodila, ki jih pošilja brezplačno »Družina božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Nova sodna tolmač za francosčino. Predsedništvo apelacijskega sodišča v Ljubljani je imenovalo g. dr. Crnagoja Ivana, publicista v Ljubljani. Tyrševa cesta št. 2 (hotel Slon) za stalno zapriseženega sodnega tolmača za francoski jezik.

V NEDELJO 29. AVGUSTA 1937 VSI NA
»Komarjevo veselico«
 v Sokolski dom v Šiški
 TELOVADBA, PLES, SRECOLOV
 Začetek ob 16. uri, konec ob 1. uri

Mož z dvojnim življenjem in dvojno vlogo
Olga Cehova W. Liebenciner

TEL. 21-24 **MATICA**

Na splošno željo danes ob 16. uri
mala Shirley Temple

ZLATI KODRČKI

Ob 19.15 uri premiera velikega špionажnega filma

A S E V

Kino Union od danes dalje zopet odprt!
Premiera velike muzikalne revije

PLESEM ZA TEBE

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15,
jutri ob 15., 17., 19. in 21. uri

V Matici in Unionu cene normalne, v Slogi znižane.

120 madžarskih zdravnikov v Rogalski Slatini. Danes je prispevilo v Rogalsko Slatino 120 madžarskih zdravnikov med njimi tudi več vsečinskih profesorjev. Madžarski zdravniki se hobejo seznaniti z našim slovenčinom zdravili. V Rogalski Slatini ostanejo dva dni. Rogalska Slatina jim je pravila prirčen sprejem.

KATJA DELAKOVA
ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO
IN UMETNIŠKI PLES.

DUKICEV BLOK-GAJEVA 8.
VPIŠ DNEVNO OD 10-14

Popravila nujno potreblja planinska koča. Dom na Kočah pozna skoraj vsak naš planinec, pa tudi mnogi letoviščarji, saj so Koče zlasti kot letovišča zelo priljubljene. Prostrani smrekovi gozdovi so velika privlačnost za Koče, ker je zrak zelo zdrav in izredno čist. Je pa nekaj kar bo zabele planince zlasti za letoviščarje odvratiti od Koče, če ne bo kmalu odstranjeno. Dom na Kočah je namreč nujno potreben temeljitega popravila. Ze zgrajen si pa v nevarnosti, da ti pridreva voda v soto ali pa te poštevno prepriha veter, da se lahko prehladi. Tla v sobi posebno v paru v kuhinji so že tako kotanjsata, da moraš previndno hoditi po njih. Mnogo trpe noge s kuho zaposlenih žensk in če bi že ne bilo drugih ozirov, bi se moral gospodarji doma vsaj njih usmiliti. Sicer pa zahteva že ugled SPD in naših planinskih postojank, da se dom na Kočah še prej popravi.

Velika međunarodna fotografiska razstava v Zagrebu. Zagreški fotoamaterji, organizirani v Fotoklub Zagreb, pripravljajo veliko međunarodno fotografisko razstavu, na kateri bo razstavljal nad 400 fotoamaterjev iz 32 držav svoja najboljša dela. Kdaj bo razstava otvorenja še ni določeno.

Nov grob v Ljubljani je umrla včeraj sopriga privatnega uradnika ga. Milka Kostanjevec. Pogreb bo jutri ob 15. iz mrtvaške veže zavetišča Sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Bodil ji lahka zemlja, zaločujem svojcem naše inkreno sožalje!

Zinka Kunfeva odhaja v Ameriko. Tudi Ljubljaničan domo znana opera pevka Zinka Kunfeva bo nastopala v lajtniški sezoni v slavni Metropolitan operi v New Yorku. Prvič nastopi tam v decembru. Iz Zagrsba odpotuje v četrtek.

lavk. V času, ko si želi vsakdo odmora, je tudi g. Vidmar St., dal svojim uslužbenecem poletni odmor in sicer je dobil vsak nameščenec svoj letni dopust plačan, kar je v sedanji zmaterijalizirani dobi večktor nadvise plenanit čin g. St. Vidmarja. Prepričani smo, da bodo teži lepi plemeniti in socialni gesti g. Vidmarja sledili tudi drugi pridobitnik ter svojim nameščenecem letne dopuste plačali, da si lahko privožijo nekoliko potrebnega oddihu izven svojega bivališča. G. St. Vidmarju izrekajo tem potom veza priznanje in svojo globoko zahvalo hvaležni nameščenici.

V Sisku klastra drv 300 din. V Sisku so pripelje v četrtek tri ladje, natovorjene z drvmi. Ves drva so bila že vnaprej proračuna. Klastra bukovih drv so prodajali po 300 din, hrastovih pa po 280. Pri nas ni nobenega razloga za podražitev drv, ker imamo še preved. Razumljivo je, da se drva podraža tam, kjer jih primanjkuje. Pri nas pa te potrebe nima.

Cevljaj je zdrav spolno bolna. Zagrebška policija je včeraj zazivila cevljaj Janka Škoda, ki trdi, da je ozdravil nad 400 spolno bolnih ljudi. Zdravil je trgovce, zasebne uradnike, gospodinje skratak vse, kdo je obrnil nači. Dašil jih je nekakšne prake. Policija ga je pa za več slatuj pridržala v zaporu, da se prepreči, kako je z njegovim zdravljenjem.

Pohujanje nezaposlenost. Na letošnjem velesejmu v Ljubljani bo razstavila ga, Beteti Maria fino izdelane torbice in mehkih konoplj in bo pokazala tuji torbice za na trgu in druge okusne izdelane vezenine. Posebno je treba pozdraviti to mesto podjetje zato, ker temelji na široko-socijalni podlagi. Gospa zaposluje v pasivnih krajih okolice Mokronoga dekle in stare ženice, ki bi sicer ne imela nobenega zasluga. Pripominjam, da podpira to podjetje ravno radi njegove socijalne podlage tudi bankska uprava v Ljubljani in upamo, da se bo tudi občinstvo sigurno odzvalo in da bo prav pridraglo seglo po izdelkih tega podjetja.

Za 50 din prodal ženo in dva otroka. V sasi Cagincu blizu Cazme je cevljaj Stepan Tortič naveličan zakonskega življenja za 50 din prodal svojo ženo in dva otroka svojemu soljeniku kmetu Stepanu Tortiču, vodcu in ocetu enega otroka. Podogradi se da, da bo premožni kmet vse življenje skrbel za njegovo ženo in dva otroka. Cevlijaj je bil tako vesel, da se je odziral žene in otrok, da je dal za pijačo in s kupec sta kmalu zapila borih pet kovačev. Žena je bila zadovoljna in odšla je v kmetu. Zamenjala je moža in sicer tako, da ima sedno Stepana Tortiča. Njen prvi mož je pa odšel s trebuhom za kruhom.

Za 50 din prodal ženo in dva otroka.

V mestu Cagincu blizu Cazme je cevlijaj Stepan Tortič naveličan zakonskega življenja za 50 din prodal svojo ženo in dva otroka svojemu soljeniku kmetu Stepanu Tortiču, vodcu in ocetu enega otroka. Podogradi se da, da bo premožni kmet vse življenje skrbel za njegovo ženo in dva otroka. Cevlijaj je bil tako vesel, da se je odziral žene in otrok, da je dal za pijačo in s kupec sta kmalu zapila borih pet kovačev. Žena je bila zadovoljna in odšla je v kmetu. Zamenjala je moža in sicer tako, da ima sedno Stepana Tortiča. Njen prvi mož je pa odšel s trebuhom za kruhom.

— Vsi življenci v Ljubljani imela večji prispomink, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor na Sušaku. Zidarska dela na Trnovskem pristanu, kjer polagajo kamnitne stopnice za redno pristanišče, se bližajo koncu. Pristanišče, odnosno na poseben način urejeno nabrežje, je dolgo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 300 m. Pristanišče se pa bo raztezalo med prulskega mostom in Špico na oben bregovih. Marsikdo se vprašuje, ali je v resnici potrebovalo takvo veliko pristanišče ob Ljubljani za neposebno življeno plovbo, saj merijo kamnite stopnice samo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 2000 m. Nekateri budomno prispominkajo, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor Sušak. Povedati je treba, da upravni obrezij v temovem nima toliko praktičnega pomena in da gre tudi za estetsko ureditev. Samo pa sebi se pa razume, da bodo stavbi stroški precej visoki in sicer nad četrt milijona din. K urediti pristanišče pa spada tudi zgraditev ceste vzdolj vstopnic, kar bo zahtevalo še precej stroškov. Toda cesta je potrebljena prav tako, če ne še boj, kakor stopnice.

— Vozil na Cagincu blizu Cazme je cevlijaj Stepan Tortič naveličan zakonskega življenja za 50 din prodal svojo ženo in dva otroka svojemu soljeniku kmetu Stepanu Tortiču, vodcu in ocetu enega otroka. Podogradi se da, da bo premožni kmet vse življenje skrbel za njegovo ženo in dva otroka. Cevlijaj je bil tako vesel, da se je odziral žene in otrok, da je dal za pijačo in s kupec sta kmalu zapila borih pet kovačev. Žena je bila zadovoljna in odšla je v kmetu. Zamenjala je moža in sicer tako, da ima sedno Stepana Tortiča. Njen prvi mož je pa odšel s trebuhom za kruhom.

— Vsi življenci v Ljubljani imela večji prispomink, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor na Sušaku. Zidarska dela na Trnovskem pristanu, kjer polagajo kamnitne stopnice za redno pristanišče, se bližajo koncu. Pristanišče, odnosno na poseben način urejeno nabrežje, je dolgo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 300 m. Pristanišče se pa bo raztezalo med prulskega mostom in Špico na oben bregovih. Marsikdo se vprašuje, ali je v resnici potrebovalo takvo veliko pristanišče ob Ljubljani za neposebno življeno plovbo, saj merijo kamnite stopnice samo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 2000 m. Nekateri budomno prispominkajo, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor Sušak. Povedati je treba, da upravni obrezij v temovem nima toliko praktičnega pomena in da gre tudi za estetsko ureditev. Samo pa sebi se pa razume, da bodo stavbi stroški precej visoki in sicer nad četrt milijona din. K urediti pristanišče pa spada tudi zgraditev ceste vzdolj vstopnic, kar bo zahtevalo še precej stroškov. Toda cesta je potrebljena prav tako, če ne še boj, kakor stopnice.

— Vsi življenci v Ljubljani imela večji prispomink, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor na Sušaku. Zidarska dela na Trnovskem pristanu, kjer polagajo kamnitne stopnice za redno pristanišče, se bližajo koncu. Pristanišče, odnosno na poseben način urejeno nabrežje, je dolgo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 300 m. Pristanišče se pa bo raztezalo med prulskega mostom in Špico na oben bregovih. Marsikdo se vprašuje, ali je v resnici potrebovalo takvo veliko pristanišče ob Ljubljani za neposebno življeno plovbo, saj merijo kamnite stopnice samo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 2000 m. Nekateri budomno prispominkajo, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor Sušak. Povedati je treba, da upravni obrezij v temovem nima toliko praktičnega pomena in da gre tudi za estetsko ureditev. Samo pa sebi se pa razume, da bodo stavbi stroški precej visoki in sicer nad četrt milijona din. K urediti pristanišče pa spada tudi zgraditev ceste vzdolj vstopnic, kar bo zahtevalo še precej stroškov. Toda cesta je potrebljena prav tako, če ne še boj, kakor stopnice.

— Vsi življenci v Ljubljani imela večji prispomink, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor na Sušaku. Zidarska dela na Trnovskem pristanu, kjer polagajo kamnitne stopnice za redno pristanišče, se bližajo koncu. Pristanišče, odnosno na poseben način urejeno nabrežje, je dolgo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 300 m. Pristanišče se pa bo raztezalo med prulskega mostom in Špico na oben bregovih. Marsikdo se vprašuje, ali je v resnici potrebovalo takvo veliko pristanišče ob Ljubljani za neposebno življeno plovbo, saj merijo kamnite stopnice samo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 2000 m. Nekateri budomno prispominkajo, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor Sušak. Povedati je treba, da upravni obrezij v temovem nima toliko praktičnega pomena in da gre tudi za estetsko ureditev. Samo pa sebi se pa razume, da bodo stavbi stroški precej visoki in sicer nad četrt milijona din. K urediti pristanišče pa spada tudi zgraditev ceste vzdolj vstopnic, kar bo zahtevalo še precej stroškov. Toda cesta je potrebljena prav tako, če ne še boj, kakor stopnice.

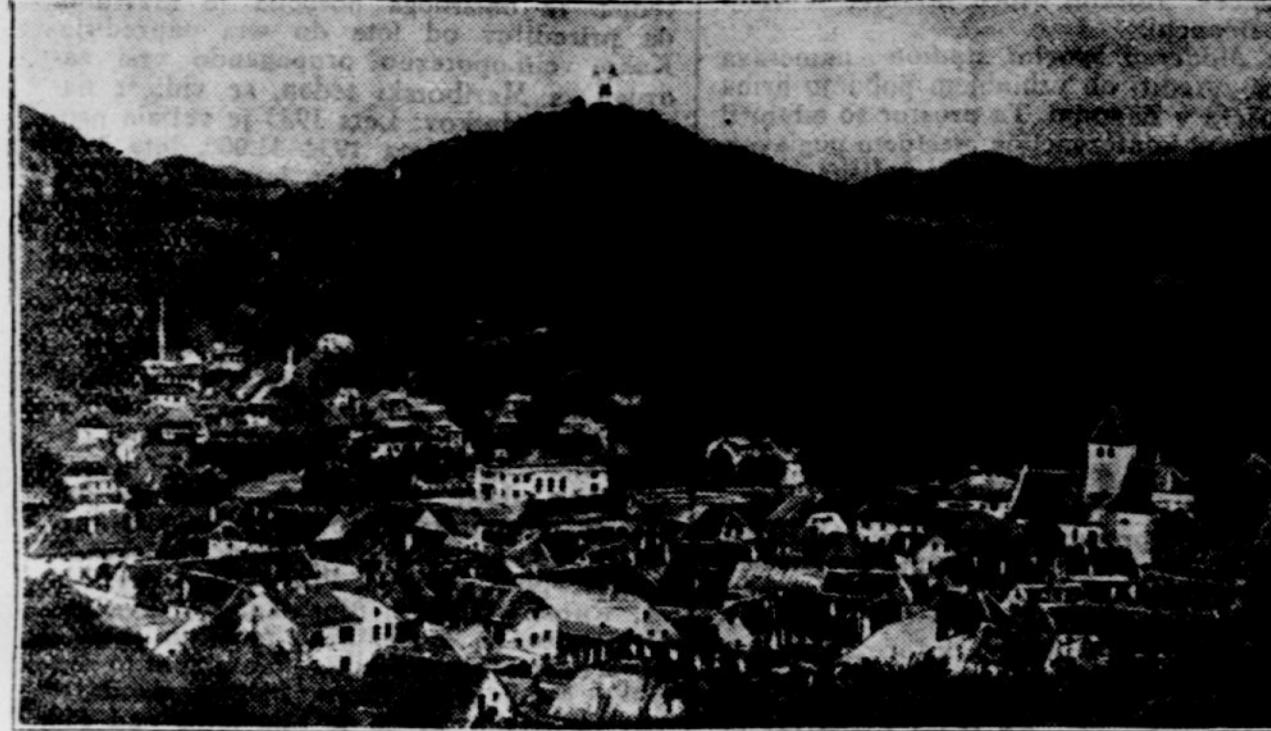
— Vsi življenci v Ljubljani imela večji prispomink, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor na Sušaku. Zidarska dela na Trnovskem pristanu, kjer polagajo kamnitne stopnice za redno pristanišče, se bližajo koncu. Pristanišče, odnosno na poseben način urejeno nabrežje, je dolgo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 300 m. Pristanišče se pa bo raztezalo med prulskega mostom in Špico na oben bregovih. Marsikdo se vprašuje, ali je v resnici potrebovalo takvo veliko pristanišče ob Ljubljani za neposebno življeno plovbo, saj merijo kamnite stopnice samo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 2000 m. Nekateri budomno prispominkajo, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor Sušak. Povedati je treba, da upravni obrezij v temovem nima toliko praktičnega pomena in da gre tudi za estetsko ureditev. Samo pa sebi se pa razume, da bodo stavbi stroški precej visoki in sicer nad četrt milijona din. K urediti pristanišče pa spada tudi zgraditev ceste vzdolj vstopnic, kar bo zahtevalo še precej stroškov. Toda cesta je potrebljena prav tako, če ne še boj, kakor stopnice.

— Vsi življenci v Ljubljani imela večji prispomink, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor na Sušaku. Zidarska dela na Trnovskem pristanu, kjer polagajo kamnitne stopnice za redno pristanišče, se bližajo koncu. Pristanišče, odnosno na poseben način urejeno nabrežje, je dolgo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 300 m. Pristanišče se pa bo raztezalo med prulskega mostom in Špico na oben bregovih. Marsikdo se vprašuje, ali je v resnici potrebovalo takvo veliko pristanišče ob Ljubljani za neposebno življeno plovbo, saj merijo kamnite stopnice samo med ustrem Gradašice in prulskega mostom okrog 2000 m. Nekateri budomno prispominkajo, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor Sušak. Povedati je treba, da upravni obrezij v temovem nima toliko praktičnega pomena in da gre tudi za estetsko ureditev. Samo pa sebi se pa razume, da bodo stavbi stroški precej visoki in sicer nad četrt milijona din. K urediti pristanišče pa spada tudi zgraditev ceste vzdolj vstopnic, kar bo zahtevalo še precej stroškov. Toda cesta je potrebljena prav tako, če ne še boj, kakor stopnice.

— Vsi življenci v Ljubljani imela večji prispomink, da bo Ljubljana imela večje pristanišče kakor na Sušaku. Zidarska dela na Trnovskem pristanu, kjer polagajo kamnitne stopnice za redno pristanišče, se bližajo koncu. Pristanišče, odnosno na poseben način urejeno nabrež

300 let šmihelske cerkve nad Laškim

Prosvetni odsek Sokola v Laškem je otvoril proslavo te zgodovinske občetnice

Laško, 27. avgusta.

Letos poteče 300 let, odkar je bil na griču v neposredni bližini Laškega sezidan eden od najlepših kužnih spomenikov te danje dobe, lepa dvostolpna cerkev, posvečena sv. Mihaelu.

Ce danes povzpmemo na Smihelski griček in raz njega gledamo čez krasno, božansko panorama laške okolice, pri čemer se nam ustavi pogled na prijaznem mestecu Lasko, iz katerega se dvigne ponosa stavba, naša sokolska trdnjava, naš dom; na Radio-Thermalnem kopališču, zdavninom hramu revmatikov, z naravnimi toplimi vrelci; na srebrni kači, bistrji Savinji, polni kopališčev; na vrhovih: Huma, Šmohorja, Mrzlice; ko se nam stajajo v očeh vse krasne barve, valoveč iz te čarobne narave, — nam je komaj še mogoče pod dojmom tega veličastnega vtiča z mislimi pohtiti nazaj v zgodovino, v tufne čase, ko je v teh lepih krajin razsajala strašna bolezen — kuga ali črna smrt.

Prosvetni odsek Sokolskega društva v Laškem je pred proslavo te zgodovinske občetnice priredil v svojem domu 13. t. m. posebno predavanje. S tem predavanjem je Sokolsko društvo neoficielno otvorilo proslavo lokalnega zgodovinskega dogodka, kar je, lahko rečemo, za današnje razmere vsekakor značilno. Dočim so ljudje, ki so natisnece povezani s cerkvami, čez mero zaplenjeni v »Prosvetnih društva«, SK Planični i. dr., izpoljuje Sokolsko društvo svojo kulturno nalogo, ne ozirajo se na levo in desno.

Predaval je priznani predavatelj s. o. s. iz Maribora g. dr. Vladimir Travner, ki je z vesokoči zanimivim govorom razvijal ob navzočnosti okrog 100 udeležencev svojo temo: »SPOMINI NA KUGO S POSEBNIM OZIROM NA 300-LETNICO SMIHELKE CERKVE NAD LASKIM«.

Uvodoma je pozdravil vse prisotne in omenil, da je naloga vseh nas buditi ljubzeni do naše domovine, spoznati njeno preteklost ter delati za njeno čim lepo dobrosto.

Dotaknil se je dejstva, da se je kultura že od vseh početkov osredotočila na razvijalo do visoke stopnje, pa v krajih z zdravilnimi vodami, vrelci, ob rekah z ugodnim podnebjem. Omenil je veliko kulturno stopnjo naših davnih pred-

nodnikov, rimsko-keltskih prebivalcev, na katere nas spominja zlasti naš okoliš z imeni Laško, Lahovgraben, Laška vas, Lahomšek i. dr. Spomnil nas je na Mihacela Tiefnera in na pisca lav. skofije Ignaca Orožna. Poleg drugega je iz njegovih zapiskov razvidno, da so Turki izvršili nič manj kot 30 večjih vpadov v naše kraje.

V nadaljevanju je obravnaval znake posameznih kužnih bolezni in definiral kugo kot takšno v splošnem. Iz Altajskega pogorja, Perzijske, Južne Arabije se je prenesla v naše kraje potom karavan tako zvana azijska kuga, ki je strašno razsajala in se razširila celo na Islandsko. Neprerosno so jo razširjale: kobilice, okužene reke, ljudstvo samo; vplivali pa so tudi drugi vzroki, kakor n. pr. elementarne nesreče. Iz astrologije je znana tkzv. sideriščna ali zvezdna kuga. Strašna je bila tudi oblika kuge imenovana »črna smrt«, ki se je prenesla iz Južne Kitajske; pomorila je milijone ljudi. Samo v okolici Laškega je takrat pokosila okrog 700 ljudi. Ljudje so smatrali kugo za pravično kazeno božijo.

Nato je govoril o vlogi cerkve, o splošnih odredbah in sanitetih ukrepih, o takratnih načinih v sredstvih zdravljenja, ki so med poslušalcem izvzvali mnogo smeha; dalje je uporabil, revolucion, ki so bile neposredni vzrok kuge; o kriminalnih slučajih, moralu; o vplivih kuge na duhovno življenje, zlasti na slikarstvo in književnost.

V tej dobi so se postavljali kužni spomeniki, ki jih je posebno veliko v Laškem in okolici. Mnogi so posvečeni zaščitnikoma pred kugo sv. Fabijanu in sv. Roku. Najlepši kužni spomenik je nedvomno cerkev sv. Mihaela nad Laškim. Obširno je opisan njeno zgodovino ter prizadevanja arhidiakona del Monte, Mihaela Pediča, župnika Voliča za njeno zgraditev. Omenil je še Janeza Hajščeka, ki je o vsem tem spisal obširno topografijo.

Na zaključku je bil predavatelj deležen navdušenega odobravanja.

V imenu vseh navzočih mu je še posebej izrazil zahvalbo br. starosta dr. Ros, s prisojno, da bi še večkrat prisel med nas. Se dolgo po tem nas je zavabila s posrečenimi dovtipi iz svojega življenja.

V jesensko-zimski sezoni bo še več sličnih predavanj v prireditev.

Najoriginalnejša restavracija sveta

Med najzanimivejše restavracije na svetu spada govorov dom v Vancouveru, seveda ameriško podjetje, kjer streže gostom pes Mike, kakor je ime četverogremu natakratu. Po naročilu ti prinese pes steklenico piva, postavi jo predte na mizo, kjer so vedno pripravljene čiste čaše, prinese odcepnik, vzame v gobec dolarski bankovec in izroči gostu drobič, kolikor ostane od bankoveca. Vse nosi seveda v gobcu. Vsa dela opravlja rad, nikoli se baje ne zmoti in če mu reče kdo zjutraj: Rad bi imel lepo družabno, steče celo na ulico in privede gostu lepo gospodčino.

Se originalnejsa je pa Cliftonova restavracija v Los Angelesu. Tam imajo namreč natakrano na računih: »Ce nočeta plati, pa ni treba! In res, ce gost vstane, ne da bi poravnal račun, ga nihče ne zadrži, kaj še le, da bi ga nahrulli. Vsak dan pride v to restavracijo najmanj 15.000 ljudi in v treh mesecih se posluži tega prijaznega poziva okrog 10.000 gostov, ki ne potavnajo računa. In vendar gredo

Andre Armandy:

Princesa Symianova

Da dosežeta ta cilj, so jim dobrodošla vsa sredstva, sleparje, podkupovanje, oderuštro, vse je lahko in vse zajamčeno nekaznovano v tej deželi, ker ima vsaka pokrajina na čelu velikega sodnika, a ta združuje svoje posle s posli davčnega eksekutorja in političkega ravnatelja.

— Kaj Kitajci nimajo zakonika? — je vprašal grof Brancelin.

— Zakonika? Seveda ga imajo in še celo eden najstrožjih je. Kitajci sploh ne priznajo druge kazni kakor kuhanja v olju, počasnega davljenja, razčetvorenja ali razrezanja telesa na koščke, če vam zaenkrat zadostujejo ti načini kazni, da vas pretres grezo.

— Zakaj se pa proti temu nič ne ukrene?

De Mervent je vzkliknil:

— Kdo vam pravi, da je ta zakon pisan za tiste,

ki zakone pišejo in po njih postopajo?

— To je senčna stran mnogih zakonikov, — se je zasmajjal misijonar.

— V splošnem se torej strinjate z menoj, govoril diplomat? — je dejala lady Helena.

— Ce hočete s tem reči, da mi je žal, da je bila

76

posli v restavraciji imenitno. Mnogi gostje namreč znajo ceniti restavratevjo kavarnistvo in plačajo več, nego znaša racun. Tako so v zadnjih petih letih pripravili v Cliftonovi restavraciji okrog 20.000 obedov in nobena restavracija v Los Angelesu ni tako dobro obiskana, kakor ta. Mnogi ljudje radi hodijo gledati Mice Kovacheve, kako se najedo in napijajo, potem pa tih izginijo. Tudi to je zanimiv prizor.

Filmska šola ljubezni

V Hollywoodu je ustanovil Wallace Mac Donald šolo ljubeznic za bodoče filmske zvezde. V njegovi šoli se lahko učenici v učenke nauče vse pravil ljubezenskih priporov. Da gre za resen pouk, sledi iz tega, da so učenci v učenke v šoli ločeni. Šolske ure so dvakrat v mesecu in pouk se pridrža z nemim filmom, v katerem smo nekaj videli ljubezenske priporov v vzorni tehnični izvedbi. Wallace Mac Donald je namreč prepričan, da je bilo v času nemega filma lažje izraziti čustvo ljubezni, ker ni bilo mogoče zanašati se na besede. Igralce je moral položiti vsa svoja čustva v mimiko in kretnje.

Wallace Mac Donald pravi, da svoji filmi še nikoli ni tako preprivelno prikazal ljubezni, kakor jo je znal nemi film. Zato kažejo učencem in učenkam v šoli ljubezni najboljše filme z ljubezenskimi prizori. V šoli ljubezni predavajo najboljši filmski igralec in igralke, med njimi tudi Clark Gable. S teoretičnim poukom bo šola snov izčrpala, kajti praktičnih vaj ne bo, kar zelo občakuje večina učencev in učenk.

Wallace Mac Donald pravi, da svoji filmi še nikoli ni tako preprivelno prikazal ljubezni, kakor jo je znal nemi film. Zato kažejo učencem in učenkam v šoli ljubezni najboljše filme z ljubezenskimi prizori. V šoli ljubezni predavajo najboljši filmski igralec in igralke, med njimi tudi Clark Gable. S teoretičnim poukom bo šola snov izčrpala, kajti praktičnih vaj ne bo, kar zelo občakuje večina učencev in učenk.

Konec kavčugastih zobnih protez

Dunajski listi poročajo o važnem odkritju dunajskoga kirurga dr. H. Schneiderja. Več let se je ukvarjal s problemom popolnega nadomestila gnilih in izpadlih zobov, končno je pa predložil uspešne svojih poskusov zdravniškim znanstvenim krogom. Posredilo se mu je dosegel velik uspeh v temeljnem problemu zdravstvenega. Sestavil je snov, iz katere se lahko izdeluje umetni zob, ki zarašča v deljusti. Ti poskusi se pa niso posredili, kajti v 6–8 tednih je organizem tuje telo izčišli ali se pa tuja snov ni resorbirala. Dr. Schneider je pa po dolgih poskusih našel snov, ki se popolnoma zarašča v deljustu. To je zato jedro, obdano s sionovo kostjo. Taka korenina se zraste s deljustno kostjo v dveh mesecih in drži baje tako trdno v deljustu, da lahko pritradi zdravnik na njeno.

Po njegovem prepravljanju pomenita ti dve odkritji konec neprjetnih kavčugastih zobnih protez.

Dr. Schneiderju je pomagal pri tem znani profesor Voronov, ki se je zadnja leta večkrat mudil na Dunaju in se je tudi sam podvrgel operaciji zobne deljusti po novi metodi. Operacija se je v polni mjeri posredila. Ze prej so delali zdravnikov po poseste poskusne s takozvano implantacijo, pri katerej naj bi se zobje z umetnimi koreninami zaraščali v deljusti. Ti poskusi se pa niso posredili, kajti v 6–8 tednih je organizem tuje telo izčišli ali se pa tuja snov ni resorbirala. Dr. Schneider je pa po dolgih poskusih našel snov, ki se popolnoma zarašča v deljustu. To je zato jedro, obdano s sionovo kostjo. Taka korenina se zraste s deljustno kostjo v dveh mesecih in drži baje tako trdno v deljustu, da lahko pritradi zdravnik na njeno.

Za aplikacijo dr. Schneiderjeve metode je pa potrebna povsem nova kirurška operacija deljusti. Dr. Schneider je odkril tudi nov način operacije, ki izključuje vsako infekcijo, dosegla tako pogosto. Prve vesti o važnem odkritju v zdravstvenosti so torej zelo optimistične.

Ameriški recept za možitev

Zdaj velja za dekleta načelo: Če noč gora k Mohamedu, mora pa Mohamed k nji

Ste se naveličali samskega življenja? Začaj se torej ne omozite? Tako podjetno začne doktor Harwardke univerze Harvey Kalish svojo knjigo »Zakaj se ne omozite?« Knjiga je izšla nedavno v Duttonovem založništvu v New Yorku. Snov je nekoliko drzna, a Kalish sam priznava, da so že davno minili časi človeka kamenite dobe, ko so hodili v kože zaviti lovci s kiji iskat neveste in jih vlačili v svoje briloge. Minila je pa tudi heroična doba vitezov, ki so niso bili nobene nevarnosti, če je bilo treba osvojiti srce lepe izvoljenke. Srednjeveški vitezi so imeli svoje vrstnike v pionirske začetniki kolonizacije Amerike, ko je bilo veliko pomanjkanje žensk tako, da se je vsako potegovalo najmanj deset snubav. Zdaj je v Ameriki kakor v večini evropskih držav še preveč žensk. Če primerjamo število prebivalcev ženskega in ženskega spola, vidimo, da se vse sploh ne morejo omoziti in da je samska nujna posledica populacijskih razmer.

Toda podjetni Harvey Kalish gre v svojem obravnavanju razmerja med obema spoloma še naprej in daje točna navodila vedenju in dekletom, kako lahko dobre morebitne ženske dekleti, da začno mladenici zopet ponosno dvigati glave, ker se zavedajo, kako visoko stoji njihova akcija. Noben mladenič ne prenese brez napake v cestni svoje vrednosti vročih pogledov šestih parov oči naenkrat. Če pa najde dekleta, ki ga je vredno, ob pravem času in v pravem okolju, mora pokazati svojo podjetnost, čeprav v skledo tistega, kar so v starih časih imenovali dekliška dostojnost. Če je mladenič plah, ga lahko dekle naveže naše z inicijativo tako, da prime krekpo v svoje nezne roke tokog dogodkov. Če fant odklopi predlog deleža izletu, najdešo nadaljevati prizadevanje.

Če hočete dosegiti uspeh, ne smete biti plaha in skromna pepelka, ne smete pa izdati biti kričajoči vsliljiva. Ziajte je pa važno, da se kričejo draga ne oblačite. Način moških drage oblike ne opazi in potem je denar vržen prav. Če jo pa že opazi, ga obide strah, da boste kot žena preveč zahtevali od njega. Dekle mora znamenit premagavati vse neprjetnosti. Če povabi mladeniča k sebi in ga posadi slučajno na stol, ki se mu odloči noge, ne smete priti v silno zadrgo in do ušes zaradi. V takem primeru naj se zasmije, da bo mladenič misli, da je šlo za nedolžno šalo. Dekle naj nikar ne predstavi mladeniču vsega svojega sorodstva naenkrat, posebno če ga ima mnogo. Zadostuje, da spoznate njene sorodnike po vrsti. Tako se bo počutil bolj domačega, kajti rodbina, zbrana ob prvem posetu, napravi vtis sodelovanja.

Dekle, ki se hoče možiti, mora urediti vse tako, da se počuti njen izvoljenec na njenem domu kakor dom. Ne sme že prvi dan siliti vanj, da bi določila dan poroke. To pride samo od sebe ali pa se po poznej sproži odnosno pospeši s slučajnimi opazkami. Pri tem je pa potrebna največja previdnost. S takimi predlogi dekleti ne sme na dan, dokler se ne prepriča, da se je mladenič že privadol misli, da je načel svojo življensko družico, ki jo hoče ohraniti z zakonsko zvezo, ker bi mu v življenu manjkalo.

Racunati je pa treba tudi še z različnimi predloki in navori. Če je bilo v sklonjeno glavo. Nikoli si ne dajte nikogar nasvetovati od sorodnikov ali prijateljev, svari Kalish dekleta. In nikdar ne mislite, da se boste dale ločiti, če v zakonu ne boste zadovoljene. Ločitev zakonu je še vedno lukšuz bogatih žen.

Tako, zdaj je deklet oborženo s praktičnimi nasveti in svarili, da se lahko pogumno prepusti toku, po kateremu pridržava v zakonsko pristanišče. Ne ve pa še, kje

naj išč možta. Galantni Kalish svetuje dekletom tudi v tem pogledu. Tudi tam, kjer je po statistiki mnogo manj moških žensk, se najde mnogo ženitve ženskih moških. To velja zlasti za mesta, kjer dekleta ne isčijo ženinov. Zaman bi jih iskala na čajankah in v klubih, kjer se igra poker. Toda v novinah je mnogo malih oglasov in vabil na družabne prireditve. Izberite si družbo, v kateri lahko uveljavite svoja nagnjenja in kjer vam bo prijetno, svetuje Kalish. Samo v takem okolju lahko stopite v ospredje in opozrite naše moškega enakih nagnjen. Dekle, ki zna dokazati, da je nekaj ved, nego diktafon na dveh nogah, bo lahko našla pravega tudi v pisarni. Tudi na plestu v dostojnih lokalih lahko dekleti naveže naše z inicijativo in vrednost. Za predavanje v radijskih lokalih lahko dekleti pripeljati s seboj dekleti.

Povsem neprikeljni so pa hoteli v elektroglavah in letoviščih. Priprave za bivanje v takem letovišču požarjo mnogo denarja in nazadnje se nabere tam toliko možitve ženskih deklet, da začno mladenici zopet ponosno dvigati glave, ker se zavedajo, kako visoko stoji njihova akcija. Toda noben mladenič ne prenese brez napake v cestni svoje vrednosti vročih pogledov šestih parov oči naenkrat. Če pa najde dekleta, ki ga je vredno, ob pravem času in v pravem okolju, mora pokazati svojo podjetnost, čeprav v skledo tistega, kar so v starih časih imenovali dekliška dostojnost. Če je mladenič plah,

P. V.

Diagnoza

Peter Len in Pavel Bor, oba stara samec, sta nerazdržni prijatelji.
Nekoč sem dejal Petru Lenu:
— Ne morem se dovolj načuditi vašemu prijateljstvu z Borom. Ali sta si že dolgo tako dobra?

— Sele dve leti. Ce hočete, vam povem, kako sva se seznanila in sprijateljila. Bilo je takrat, ko se nisem počutil zdravega in ko sem šel k zdravniku, ki so mi ga bili priporočili kot posebne dobrega diagnostika. Recimo mu Bistrovidinec. Cakal sem v čakalnici, da bi prisel na vrsto. Pred mejo je izginil ce težko zeleno zaveso ordinacije gospod približno mojih let.

Ostat je kakih deset minut pri zdravniku, potem sem pa prisel na vrsto jaz.

— Kaj vam je?

Pokazal sem na srce: Tu ni nekaj v redu. Nepravilno utripanje srca...

— Dobro, takoj pogledamo. Slecite se. Glesem se se. Zdravnik me je pregledal, mi pogledal v oči in vprašal:

— Za čem je umrl vaš oče?

— Saj sploh ni umrl.

— A vaša mati?

— Moja uboga mamica je umrila dva dni po mojem rojstvu.

— A vaš ded, vaša babica?

— Ne vem, gospod doktor, za kakšno boleznijo sta umrli Najbrž za starostjo.

Doktor Bistrovidinec je udaril s pestjo po mizi in zarohnel:

— Kako naj vas zdravim, če vas ne poznam in če niti ne veste, za kakšno boleznijo so umrli vaš predniki! To je... že od sile. Glavno je, da morate k specijalistu, ki vam ga priporočim in da se morate dati rentgenizirati — potem mi pa prinesite analizo moče in krvi.

Vse to ni trajalo niti sedem minut. Spodaj v veži sem dohitel debeluhastega gospoda, ki je bil pred menoj v ordinaciji. Razmišljal je glasno: Posebno prijazen ta doktor Bistrovidinec ni...

— Strinjam se z vami, — sem dejal in ga pozdravil.

Zapletita sva se v pogovor. Tarnal je, da ga boli želodec in povedal mi je, da je zdravnik tudi njega vprašal, za kakšno boleznijo so umrli njegovi predniki in mu naročil, naj prinese analizo moče in krvi ter rentgensko sliko. Predložil sem mu prisreno:

— Kaj ko bi opravila ta križev pot skupno?

— Z veseljem, — je odgovoril rdečelični tovariš v trpljenju.

In naslednjega dne sva romala skupaj v lekarino in k rentgenologu. Četrtega dne sva odšla znova k doktorju Bistrovidinecu.

To pot sem vstopil jaz prvi v ordinacijo Zdravnik je pogledal sliko in dejal:

— Zdaj vem, kaj vam je. Zadostuje en sam pogled na to sliko. Vaše srce je povsem zdravo, to je jasno kakor beli dan. Ne razumen sploh, kako ste mogli priti na to misel.

— Veste, gospod doktor... sem začel plaho, toda zdravnik mi je grobo posegev v besedo:

— Če veste več kakor jaz, čemu ste torej prišli k meni? Ponavljam, da rentgen dokazuje, da tiči vaša bolezen v želodcu, razumete? Kar poglejte! Ali vidite tu debelo črevo?

— Vidim samo nekaj meglenega.
— Da, ker menda ne veste, kaj je debelo črevo.

— Tega žal res ne vem točno.

— Vaše znanje je res žalostno. Toda jaz ugotavljam, da vaša čreva niso v redu in tam je treba iskat v zvoku vseh bolečin. Držite se strogo vsega, kar vam predpišem, če mesec dni pa zopet pridi-te.

— Počakal sem v čakalnici na debeluhaste-ga gospoda, ki mi je takoj povedal, kaj mu je dejal zdravnik:

— Pomislite, mislim sem, da imam bolezen v trebuhi, zdravnike mi je pa ugotovil razširjenje srca. Želodec in čreva imam cisto v redu.

— Jaz sem mu pa povedal, kaj je našel zdravnik na meni in poslovil sem se od tovarnika, ki mi ga je bila usoda poslala in ki ni bil nihče drugi nego Pavel Bor, kakor ste gotovo sami uginali.

Bil sem tako zatopljen v svoje lečenje, da sem skoraj mesec dni pozabil plačati rentgenologu. Opozoril me je na to nežno z dostavo računa. Takoj sem se napotil k njemu poravnati račun. Toda zdravnik ni bil doma in sprejela me je njegova lepa tajnica, ki je bila videti zelo razburjena, ko me je zagledala.

— Najprej mi povejte, ali se počutite bolje?

— Mnogo bolje! Storil sem vestno vse, kar mi je doktor Bistrovidinec predpisal in mislim, da sem zdaj zdrav.

— Ah, to je sijajno — kar kamen se mi je odvalil od srca.

— Kako godiščina?

— Ali vam smem priznati... sicer pa, zdaj, ko se je vse tako dobro iztekel... Ve ste, zgodiš se mi je nesreča — zamenjala sem sliko, vašo sem položila v kuvertu z imenom nekega Pavla Bora. — njeovo sliko pa v vašo kuvertu.

Prebledel sem, da gospodin je držnik s komaj zadrgzanimi smehom:

— Sicer pa, kaj za to? Nič se ni zgodilo. Oba sta ozdravila.

Doktorja Bistrovidinec sem obiskal skupaj s prijateljem Borom. Ko je našu zaledal, mu je zažarel obraz od samozavesti in vzkliknil je:

— No, torej? Oba sta zopet zdrava ka-kor riba? Mar nisem trdil tega? Upam — obrnil se je k meni — da se ne boste več norčevali iz zdravniške vede.

Nisva imela poguma oropati ga njebove iluzije, kajti oba sva se počutila zelo dobro.

Tako boste razumeli, da je našu to skupno doživetje za vedno nerazdržno zvezalo.

Z Jesenic

Zamude vtakov: V začnjem času prihajajo vtaki na Jesenice z znatnimi zamudami. Med njimi tudi vtak št. 916, ki bi po voznem redu moral privožiti na Jesenicice ob 17.45, prvozi pa včasih ob 18. uri ali šele kasneje. Zaradi teh zamud pa tripi dostava »Slovenskega naroda« na dom naših naročnikov. Prosimo jih da nam to oproste, ker kasnejše dostave ni kriva podružnica »Jutra« in ne raznaša-lec.

Brezposelnost popušča: V zadnjih mesecih je bilo sprejetih več stotin delavcev z Jesenic in okolice na delo v tukajšnje tovarne. Ker je tudi stavbna sezona na Jesenicah in v okolici zelo živahnina in ker

je tudi lesna obrt precej počivala, je dobilo zaposlenja lepo število mladih ljudi, tako da so že precej redki domačini, ki so sedaj brez dela in zaslužka. Tudi beratencija je skoraj popolnoma prenehala. Medtem ko so si zadnja leta siromaki, brezposelnici in delomrzni kar podajali kljuke, so danes redki tisti, ki hočejo živeti na tuji racun.

Zivljana gradbena dejavnost: Pred dnevi smo poročali o življnem gradbenem gibanju na Jesenicah in v okolici. K temu potrebujo še omenjamo, da bivšo Sitarjevo, sedaj Klobusovo hišo prenavljajo od tal do vrha. Hišo, ki se jo razširili in dvignili za eno nadstropje, bo imela pritličju večje trgovske lokale. Lastnike hotela »Polska« g. Poljska, pa je te dni dal do tak porušiti stranski del poslopja in na tem mestu graditi dvonadstropni hotel, v katerega bo 28 sob s tekočo mrzlo in toplo vodo.

Nevesične razmere na jeseniški pošti:

Naš poštni urad zaradi premajhnih prostorov, prevelike preobremenjenosti in prevelikega števila osebja, ne more vršiti svojih dolžnosti v takih meri kakor zahtevajo potrebi v času. Poslopje samo je mnogo premajhno, da bi se v njem mogle urediti pisarne, ki so za gladko in nemotenjo poslovjanje nujno potrebne. Vse osebje je namreč v eni sami sobi, v kateri je tako vrvenje kakor v panju. Pri enem samem blagajniščem okencu se drenjajo mnogo številne stranke, ki morajo včasih dolgo čakati, preden pridejo na vrsto. Še tako sposobna in spretna uradna moč ne zmorceva velikega denarnega prometa, če nima miru, ki ga motijo stranke, ki nestrpno čakajo, ker ne pridejo na vrsto. Še bolj pa šepa dostava pošte na dom. Pismonosne imajo dela čez glavo. Te dni se sploh ni mogla dostaviti pošta na Hruščico in v Svet. Krizu, kjer je polno letovščarjev, ker je dotični pismonos bolan. Pomisliti je treba, da število uradov in prebivalstva stalno narašča in da je teritorij pošte vsak dan večji. Skrajni čas je, da se poštno poslopje poveča in preuredi ter se število uradnega osebja in pismonos potrebam v velikem delokrogu primereno pomnoži.

Iz Celja

— Celjska sokolska župa bo priredila v nedeljo 5. septembra, na predvečje rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II., Stafetni tek, z baklami po mestu. Začetek ob 20. Točno ob istem času bodo prižgale župne svetnike.

— Drž. dekliska meščanska šola v Celju. Vpisovanje bo 1., 2. in 3. septembra ob 12. 20. Popravni izpit za 1., II. in III. razred pa bodo 4. septembra ob 8. zjutraj.

— Strela je uničila mlado življenje. Ko so 25-letna posestnica hčerka Ana Velenščeka na Ostrožnem, njena mati in dve sestri našli lažalce v četrtek okrog 15.30 na njivi blizu doma oves, jih je pri delu presenetil nevhita s hudim nalihom. Pustile so delo in hitele domov. Ana Velenščeka, ki je bil dež premočil oblike, je stopila v spalnico in se prebolela. Nenadno je treslo v električni vod blizu hiše. Strela je svignila po žici v Velenščekovo hišo in v spalnico ter na mestu usmrtila Ano Velenščeko. Njeni mati in sestri so takoj pohitile v spalnico in skušale dekle spraviti k zavesti, toda vsa prizadevanja so bila zamaš. Strela, ki je uničila mlado življenje, je odkrusila omet na hiši, poslopju pa ni začula.

— Dve nesreči. V sredo je konj brenil 19-letnega hlapca Jakoba Kneza v Trobrem dolu pri Laškem v glavo in mu prebil celno kost. Ko se je peljal 8-letni posestnik sin Josip Jamnišek iz Višnje vasi pri Vojniku s kolesom iz Vojnika domov, je padel tako

NAPRODAJ

po neverjetno nizki cenji Chevrolet limuzina, malo rabljena, avto Steyr 1 in poltonski Amilar najnovejši model, 2-sedežni, prevozni tricikel, več rabljenih koles, Karlovška c. 4, Ljubljana. 1807

ŽENITEV

Beseda 50 par., davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

POSESTVICA
bi poročila gospoda nad 50 let, kateri ima veselje do vira in gospodarstva, z nekaj gotovino. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Sreča«. 2021

Otroški voziciki, Dvočolica, Sivčica, najnovejši motoriki, strelki in modelov tricikli, pogresljiv!

PO ZELO NIZKI CENI — CENIK FRANCO!

„TRIBUNA“ F. BATJEI
Ljubljana, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR,
Aleksandrova cesta 26

Makulturni papir

prodaja
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafijeva ulica štev. 5

Novost!

Da nam ne bo v Ljubljani tako dolgočasno, je zopet dospela

v kavarne STRITAR

nova, kostumirana damska kapela, ki Vam bo zaigrala slovenske, sevdalinske (bosanske) pesmi, kakor tudi najnovejše šlagere. Slišali boste vse, kar komu srce želi. Ob sobotah in nedeljah je kavarna odprtia celo noč. Za obilen obisk se priporoča kavarna PRI »STRITARJU«

maša Jörga iz Münslinga na Korodiščem, ki je hotel peljati konja preko meje. Tihotpec je izpovedal, da so v zadnjih dneh prepeljali preko meje že mnogo konjev, ki se v Avstriji zelo dobro prodajo.

— Se o Mariborsku tednu. Na zadnjem stanku uprave Mariborskogedan s predstavniki mariborskoga kulturnega in gospodarskega življenja je predsednik zadruge g. dr. Lipold poročal o moralnem in finančnem uspehu letosnjega VI. Mariborskoga tedna. Iz obširnega poročila je razvidno, da prizreditve od leta do leta napreduje.

— Moderen sportni stadion namerava občina zgraditi ob vzhodnem pobočju hriba sv. Jožefa v Zavodni. Ta prostor so odobrili na zadevnih konferencah na mestnem poglavstvu v sredu tudi zastopniki celjske sokolske župe, Sokolski društvo Celje-matica in Celje I. SK Celje, SK Atletike, SK Olimpa, SK Jugoslavije, pododbora Zvezde slovenskih fantov in mož, Smučarskega kluba v Celju in tehničnega oddelka mestnega poglavstva.

— Nočno lekarinski službo ima od sobote 28. t. m. do včetega petka 3. septembra lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Iz Maribora

— Tujskoprometna zveza v Mariboru sporeč: Ministrstvo trgovine je poverilo Jugoslavsko-Mađarskemu Privrednemu d. d. v Budimpešti, Dorottya ulica 6, organizacijo in vodstvo informativne in propagandne službe za Jugoslavijo na Mađarskem ter bo vostenjeni boro poslov pod naslovom: Oficijelni turistični biro Kraljevine Jugoslavije, Budapest. Tujskoprometna zveza Putnik Maribor sporoča to vsem tujskoprometnim organizacijam in interesentom s prošnjo, da redno dostavljajo temu biroju propagandni in reklamni material.

— Maribor dobi svojo kroniko. Na zadnji seji mariborskoga mestnega sveta je bil sprejet sklep, da mestna občina ne bo več prispevala k izdajanju Kronike slovenskih mest. Hkrati je bila sprožena misel, da mestna občina prizneca sama izdajati kroniko Maribora, če nič bo to občino manj veljalo, kakor pa prispevati k omenjeni kroniki.

— S senika je padel. V četrtek zvečer je padel z visokega senika 36letni poljski delavec Jurij Komel s Smolniku na Pohorju. Padel je tako nesrečno, da se je zlomil hrbitenico. Na pomoč so prisli mariborski reševalci, ki so nevarno poškodovanega moža prepeljali v mariborsko bolnico.

— Za Maribor premalo rib. Zadnje čase je ob petkih na mariborskem trgu vedno večje povpraševanje po morskih ribah. Zaradi slabega lava pa prihaja k nam vedno premalo Petrovega blagra, ki je razprodan že v prvih jutrih urah. Včeraj so prodajali girice po 10, sardelle po 14, ciple po 18, očade po 18 in kalamarje po 2 dinarije kilogram.

— Pri klanju je ponesrečil. Včeraj popoldne je bilo močno reševalno postaje poklicano v mestno klanvinco. Tam se je pri klanju preštev ponesrečil mesar Lazar Plevnik. Spodnji mu je, da je padel na nož in si poškodoval desno oko. Zadobil je 5 cm dolgo rano na celo in je njevo stanje v bolnici precej resno.